



Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 19ης Δεκεμβρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Διαδικασία ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής – Κανονισμός (ΕΚ) 1896/2006 – Προσκόμιση συμπληρωματικών εγγράφων προς τεκμηρίωση της αξιώσεως – Καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές – Οδηγία 93/13/ΕΟΚ – Έλεγχος από το επιληφθέν στο πλαίσιο αιτήσεως για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής δικαστήριο»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-453/18 και C-494/18,

με αντικείμενο αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Juzgado de Primera Instancia nº 11 de Vigo (πρωτοδικείο υπ' αριθ. 11 του Βίγο, Ισπανία) και το Juzgado de Primera Instancia nº 20 de Barcelona (πρωτοδικείο υπ' αριθ. 20 της Βαρκελώνης, Ισπανία) με αποφάσεις της 28ης Ιουνίου και της 17ης Ιουλίου 2018, οι οποίες περιήλθαν στο Δικαστήριο στις 11 και στις 27 Ιουλίου 2018, στο πλαίσιο των δικών

Bondora AS

κατά

Carlos V. C. (C-453/18),

XY (C-494/18),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, M. Safjan, L. Bay Larsen, C. Toader (εισηγήτρια) και N. Jääskinen, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. García-Valdecasas Dorrego,
- η Λεττονική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις I. Kucina και V. Soņeca,
- η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Z. Fehér και τη Z. Wagner,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τους S. Alonso de León και T. Lukácsi,
- το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από τον J. Monteiro καθώς και από τις S. Petrova Cerchia και H. Marcos Fraile,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους J. Baquero Cruz και N. Ruiz García, καθώς και από την M. Heller,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 31ης Οκτωβρίου 2019,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ 1993, L 95, σ. 29), του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία δ' και ε', του κανονισμού (ΕΚ) 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής (ΕΕ 2006, L 399, σ. 1), του άρθρου 38 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), καθώς και το κύρος του κανονισμού 1896/2006.
- 2 Οι εν λόγω αιτήσεις υποβλήθηκαν στο πλαίσιο δύο διαδικασιών ευρωπαϊκών διαταγών πληρωμής μεταξύ, αφενός, της εταιρίας Bondora AS και, αφετέρου, των Carlos V. C. και ΧΥ σχετικά με την είσπραξη από την πρώτη αξιώσεων που απορρέουν από συμβάσεις δανείου.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η οδηγία 93/13

- 3 Το άρθρο 1 της οδηγίας 93/13 ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Η παρούσα οδηγία έχει αντικείμενο την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών, οι οποίες αφορούν τις καταχρηστικές ρήτρες στις συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ ενός επαγγελματία και ενός καταναλωτή.

2. Οι ρήτρες της σύμβασης που απηχούν νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις αναγκαστικού δικαίου καθώς και διατάξεις ή αρχές διεθνών συμβάσεων στις οποίες έχουν προσχωρήσει τα κράτη μέλη ή η Κοινότητα, ιδίως στον τομέα των μεταφορών, δεν υπόκεινται στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.»
- 4 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής:

«Ρήτρα σύμβασης που δεν απετέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης, θεωρείται καταχρηστική όταν παρά την απαίτηση καλής πίστης, δημιουργεί εις βάρος του καταναλωτή σημαντική ανισορροπία ανάμεσα στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών, τα απορρέοντα από τη σύμβαση.»

5 Το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας ορίζει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες οι καταχρηστικές ρήτρες σύμβασης μεταξύ επαγγελματία και καταναλωτή, τηρουμένων των σχετικών όρων της εθνικής νομοθεσίας, δεν δεσμεύουν τους καταναλωτές, ενώ η σύμβαση εξακολουθεί να δεσμεύει τους συμβαλλόμενους, εάν μπορεί να υπάρξει και χωρίς τις καταχρηστικές ρήτρες.

[...]»

6 Το άρθρο 7 της ίδιας οδηγίας έχει ως εξής:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, προς το συμφέρον των καταναλωτών, καθώς και των ανταγωνιζόμενων επαγγελματιών, να υπάρχουν τα κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα, προκειμένου να πάψει η χρησιμοποίηση των καταχρηστικών ρητρών στις συμβάσεις που συνάπτονται από έναν επαγγελματία με καταναλωτές.

2. Τα μέσα αυτά περιλαμβάνουν διατάξεις που δίνουν σε άτομα ή οργανισμούς που έχουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, οριστεί ως έχοντες έννομο συμφέρον για την προστασία των καταναλωτών, τη δυνατότητα να προσφύγουν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων ή διοικητικών οργάνων, τα οποία αποφαινόμενοι για το εάν συμβατικές ρήτρες, που έχουν συνταχθεί με σκοπό τη γενικευμένη χρήση έχουν καταχρηστικό χαρακτήρα και εφαρμόζουν τα κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα για να πάψει η χρησιμοποίηση των ρητρών αυτών.

[...]»

Ο κανονισμός 1896/2006

7 Οι αιτιολογικές σκέψεις 9, 13, 14 και 29 του κανονισμού 1896/2006 έχουν ως ακολούθως:

«(9) Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι η απλούστευση, επιτάχυνση και μείωση των εξόδων της εκδίκασης διαφορών για διασυνοριακές υποθέσεις όσον αφορά μη αμφισβητούμενες χρηματικές αξιώσεις με τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής· επίσης, η εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των ευρωπαϊκών διαταγών πληρωμής σε όλα τα κράτη μέλη, με τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων, η τήρηση των οποίων καθιστά περιττές τυχόν ενδιάμεσες διαδικασίες στο κράτος μέλος εκτέλεσης πριν από την αναγνώριση και την εκτέλεση.

[...]

(13) Με την αίτηση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, ο αιτών θα πρέπει να υποχρεούται να χορηγεί επαρκώς ακριβείς πληροφορίες που να προσδιορίζουν με σαφήνεια και να υποστηρίζουν την αξίωσή της προκειμένου να παρέχεται στον καθού η δυνατότητα να επιλέγει συνειδητά αν θα την αμφισβητήσει ή όχι.

(14) Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, ο αιτών θα πρέπει να υποχρεούται να περιλαμβάνει περιγραφή των αποδεικτικών στοιχείων στα οποία θεμελιώνεται η αξίωση. Προς τούτο, το έντυπο της αίτησης θα πρέπει να περιέχει κατά το δυνατόν εξαντλητικό κατάλογο των τύπων αποδεικτικών στοιχείων τα οποία συνήθως προσκομίζονται προς στήριξη χρηματικών αξιώσεων.

[...]

(29) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η καθιέρωση ενιαίου, ταχέος και αποτελεσματικού μηχανισμού για την είσπραξη μη αμφισβητούμενων χρηματικών αξιώσεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και

μπορεί, κατά συνέπεια, λόγω των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων του κανονισμού, να υλοποιηθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.»

8 Το άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού ορίζει τα ακόλουθα:

«Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί:

α) στην απλούστευση, επιτάχυνση και μείωση των εξόδων της εκδίκασης διαφορών για διασυνοριακές υποθέσεις όσον αφορά μη αμφισβητούμενες χρηματικές αξιώσεις, με τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής».

9 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006 ορίζει τα ακόλουθα:

«Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου. [...]»

10 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, διασυνοριακή υπόθεση είναι εκείνη κατά την οποία τουλάχιστον ένας εκ των διαδίκων έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου.»

11 Το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα ακόλουθα:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

[...]

3) “δικαστήριο”: οποιαδήποτε αρχή κράτους μέλους με αρμοδιότητα σχετική με τις ευρωπαϊκές διαταγές πληρωμής ή κάθε άλλο συναφές ζήτημα·

4) “δικαστήριο προέλευσης”: το δικαστήριο που εκδίδει ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής.»

12 Το άρθρο 7 του ίδιου κανονισμού έχει ως εξής:

«1. Η αίτηση για ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής υποβάλλεται με το τυποποιημένο έντυπο Α που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι.

2. Η αίτηση περιλαμβάνει:

α) τα ονόματα και τις διευθύνσεις των διαδίκων και, κατά περίπτωση, των αντιπροσώπων τους, καθώς και τα στοιχεία του δικαστηρίου στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση·

β) το ποσό της αξίωσης, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου και, κατά περίπτωση, των τόκων και των συμβατικών κυρώσεων και εξόδων·

γ) εάν ζητούνται τόκοι επί της αξίωσης, το επιτόκιο και τη χρονική περίοδο για την οποία ζητούνται τόκοι, εκτός εάν προστίθενται στο κεφάλαιο νόμιμοι τόκοι αυτοδίκαια σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους προέλευσης·

- δ) την αιτία της διαφοράς, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των πραγματικών περιστατικών στα οποία θεμελιώνεται η αξίωση και, ενδεχομένως, των αιτούμενων τόκων·
 - ε) την περιγραφή των αποδεικτικών στοιχείων που υποστηρίζουν την αξίωση·
 - στ) τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται η δικαστική αρμοδιότητα·
- και
- ζ) τον διασυνοριακό χαρακτήρα της υπόθεσης, κατά την έννοια του άρθρου 3.
- [...]»

13 Κατά το άρθρο 8 του κανονισμού 1896/2006:

«Το δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής εξετάζει, το συντομότερο δυνατό και με βάση το έντυπο αίτησης, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 2, 3, 4, 6 και 7 και αν η αξίωση φαίνεται ότι είναι βάσιμη. Η εξέταση αυτή μπορεί να λαμβάνει τη μορφή αυτοματοποιημένης διαδικασίας.»

14 Το άρθρο 9 του κανονισμού αυτού ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 7, και εάν δεν πρόκειται για αξίωση προδήλως αβάσιμη ή αίτηση απαράδεκτη, το δικαστήριο παρέχει στον αιτούντα τη δυνατότητα να συμπληρώσει ή να διορθώσει την αίτηση. Το δικαστήριο χρησιμοποιεί το τυποποιημένο έγγραφο Β που παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙ.

2. Όταν το δικαστήριο καλεί τον αιτούντα να συμπληρώσει ή να διορθώσει την αίτηση, τάσσει την προθεσμία την οποία κρίνει κατάλληλη υπό τις περιστάσεις. Το δικαστήριο μπορεί να παρατείνει την προθεσμία αυτή κατά τη διακριτική του ευχέρεια.»

15 Το άρθρο 12 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής», προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 8, το δικαστήριο εκδίδει, το συντομότερο δυνατό, και κανονικά εντός 30 ημερών μετά την κατάθεση της αίτησης, ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δια του τυποποιημένου εντύπου Ε που παρατίθεται στο Παράρτημα V.

Η προθεσμία των 30 ημερών δεν περιλαμβάνει τον απαιτούμενο χρόνο για τη διόρθωση, τη συμπλήρωση ή την τροποποίηση της αίτησης εκ μέρους του αιτούντος.

2. Η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής εκδίδεται μαζί με αντίγραφο του εντύπου της αίτησης. Δεν περιλαμβάνει τις πληροφορίες που παρέχει ο αιτών σύμφωνα με τα προσαρτήματα 1 και 2 του εντύπου Α.

3. Με την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, γνωστοποιείται στον καθού ότι έχει τις εξής δυνατότητες επιλογής:

α) να καταβάλει στον αιτούντα το ποσό το οποίο ορίζεται στη διαταγή·

ή

- β) να αντιταχθεί στη διαταγή με την κατάθεση δήλωσης αντιρρήσεων στο δικαστήριο προέλευσης, που αποστέλλεται εντός 30 ημερών από την επίδοση ή την κοινοποίηση της διαταγής στον καθού.
4. Στην ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, ο καθού ενημερώνεται ότι:
- α) η διαταγή πληρωμής εκδόθηκε με βάση τα πληροφοριακά στοιχεία που παρέσχε ο αιτών και δεν επαληθεύτηκαν από το δικαστήριο·
- β) η διαταγή θα καταστεί εκτελεστή εκτός εάν έχει κατατεθεί δήλωση αντιρρήσεων στο δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 16·
- γ) στην περίπτωση που έχει υποβληθεί δήλωση αντιρρήσεων, η διαδικασία συνεχίζεται ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων του κράτους μέλους προέλευσης σύμφωνα με τους συνήθεις κανόνες πολιτικής δικονομίας, εκτός εάν ο αιτών έχει ζητήσει ρητά να λήξει η διαδικασία σε αυτή την περίπτωση.
5. Το δικαστήριο μεριμνά για την επίδοση ή την κοινοποίηση της διαταγής στον καθού σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, τηρουμένων των ελαχίστων κανόνων που προβλέπονται στα άρθρα 13, 14 και 15.»
- 16 Το άρθρο 16 του ίδιου κανονισμού έχει ως εξής:
- «1. Ο καθού μπορεί να υποβάλει δήλωση αντιρρήσεων κατά της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ενώπιον του δικαστηρίου προέλευσης χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο F που παρατίθεται στο Παράρτημα VI, το οποίο του παρέχεται μαζί με την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής.
2. Η δήλωση αντιρρήσεων πρέπει να αποστέλλεται εντός 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης της διαταγής στον καθού.
3. Ο καθού δηλώνει στη δήλωση αντιρρήσεων ότι αμφισβητεί την αξίωση, χωρίς να πρέπει να προσδιορίζει τους σχετικούς λόγους.
- [...]»
- 17 Κατά το σημείο 11 του εντύπου A που παρατίθεται στο παράρτημα I του κανονισμού 1896/2006, είναι δυνατόν να αναφέρονται πρόσθετες δηλώσεις και συμπληρωματικές πληροφορίες εφόσον απαιτούνται.

Το ισπανικό δίκαιο

- 18 Η εικοστή τρίτη τελική διάταξη του Ley 1/2000, de Enjuiciamiento Civil (νόμου 1/2000, περί του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), της 7ης Ιανουαρίου 2000 (BOE αριθ. 7, της 8ης Ιανουαρίου 2000, σ. 575) (στο εξής: LEC), που θεσπίζει μέτρα για την εφαρμογή στην Ισπανία του κανονισμού 1896/2006, ορίζει στις παραγράφους 2 και 11 τα ακόλουθα:
- «2. Η αίτηση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής υποβάλλεται με το έντυπο A που παρατίθεται στο παράρτημα I του κανονισμού 1896/2006, χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση οποιουδήποτε εγγράφου, το οποίο, αν τυχόν προσκομιστεί, είναι απαράδεκτο.
- [...]
11. Τα δικονομικά ζητήματα για τα οποία δεν υπάρχει πρόβλεψη στον κανονισμό 1896/2006 σχετικά με την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής διέπονται από τα προβλεπόμενα [στον LEC] για τη διαδικασία διαταγής πληρωμής.»

- 19 Το άρθρο 815, παράγραφος 4, του LEC ορίζει τα εξής:

«Αν η αξίωση θεμελιώνεται σε σύμβαση μεταξύ εταιρίας ή επαγγελματία και καταναλωτή ή χρήστη, ο Letrado de la Administración de Justicia (γραμματέας) πρέπει να το γνωστοποιήσει στο δικαστήριο, πριν από τη[ν έκδοση] διαταγής πληρωμής, ώστε αυτό να μπορέσει να εκτιμήσει τον ενδεχόμενο καταχρηστικό χαρακτήρα οποιασδήποτε ρήτρας στην οποία βασίζεται η αίτηση ή βάσει της οποίας καθορίζεται το ποσό της απαιτήσεως.

Το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως αν οποιαδήποτε από τις ρήτρες στις οποίες θεμελιώνεται η αίτηση ή βάσει των οποίων καθορίζεται το ποσό της απαιτήσεως μπορεί να χαρακτηριστεί ως καταχρηστική. Αν εκτιμά ότι οποιαδήποτε ρήτρα μπορεί να χαρακτηριστεί ως καταχρηστική, καλεί τους διαδίκους σε ακρόαση εντός πέντε ημερών. Κατόπιν ακροάσεως των διαδίκων, αποφαινεται με διάταξη εντός των επόμενων πέντε ημερών. Για τη διαδικασία αυτή δεν απαιτείται η παράσταση δικηγόρου ή δικολάβου.

Αν οποιαδήποτε από τις συμβατικές ρήτρες κριθεί καταχρηστική, στην εκδιδόμενη διάταξη καθορίζονται οι εντεύθεν συνέπειες, οριζόμενου είτε ότι το αίτημα κρίνεται αβάσιμο είτε ότι η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς να εφαρμόζονται οι ρήτρες που κρίθηκαν καταχρηστικές.

Αν το δικαστήριο εκτιμά ότι οι ρήτρες δεν είναι καταχρηστικές, εκφέρει σχετική κρίση και ο Letrado de la Administración de Justicia (γραμματέας) διατάσσει τον οφειλέτη να εκπληρώσει την υποχρέωση του κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1.

Εν πάση περιπτώσει, κατά της εκδιδόμενης διατάξεως μπορεί να ασκηθεί απευθείας ένδικο μέσο.»

Οι διαφορές των κυρίων δικών και τα προδικαστικά ερωτήματα

Η υπόθεση C-453/18

- 20 Η Bondora συνήψε σύμβαση δανείου ύψους 755,27 ευρώ με καταναλωτή, τον V. C. Στις 21 Μαρτίου 2018 η εταιρία αυτή υπέβαλε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου αίτηση για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής κατά του V. C.
- 21 Εκτιμώντας ότι η αξίωση στηριζόταν σε σύμβαση δανείου συναφθείσα μεταξύ επαγγελματία και καταναλωτή, σύμφωνα με το άρθρο 815, παράγραφος 4, του LEC, το αιτούν δικαστήριο ζήτησε από την Bondora να προσκομίσει τα έγγραφα τα οποία τεκμηριώνουν την αξίωση και αντιστοιχούν στα αποδεικτικά μέσα τα οποία μνημονεύονται στο πεδίο 10 του εντύπου A, δηλαδή τη σύμβαση δανείου και τον προσδιορισμό του ποσού της αξιώσεως, προκειμένου να είναι σε θέση να εξακριβώσει τον ενδεχόμενο καταχρηστικό χαρακτήρα των συμβατικών ρητρών που περιλαμβάνονται στη σύμβαση αυτή.
- 22 Η Bondora αρνήθηκε να προσκομίσει τα εν λόγω έγγραφα, προβάλλοντας ότι, πρώτον, κατά την εικοστή τρίτη τελική διάταξη, παράγραφος 2, του LEC, σε περίπτωση αιτήσεως για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής δεν απαιτείται να προσκομίζονται τα έγγραφα τα οποία τεκμηριώνουν την αξίωση και, δεύτερον, ότι στα άρθρα 8 και 12 του κανονισμού 1896/2006 ουδόλως γίνεται λόγος για προσκόμιση εγγράφων προκειμένου να εκδοθεί ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής.
- 23 Το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι μια τέτοια ερμηνεία της ρυθμίσεως, που μνημονεύεται στην προηγούμενη σκέψη, είναι ικανή να δημιουργήσει δυσχέρειες σε περίπτωση που η αξίωση της οποίας ζητείται η ικανοποίηση στηρίζεται σε σύμβαση συναφθείσα με καταναλωτές. Συγκεκριμένα, η δανειστρία εταιρία δεν επισυνάπτει στην αίτηση για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής τα έγγραφα που απαιτούνται προκειμένου να εκτιμηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 815, παράγραφος 4, του

LEC, ο ενδεχομένως καταχρηστικός χαρακτήρας μιας ρήτηρας στην οποία θεμελιώνεται η αίτηση ή η οποία καθορίζει το ζητούμενο ποσό. Το δικαστήριο αυτό υπογραμμίζει όμως ότι το άρθρο 815, παράγραφος 4, του LEC, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, μετέφερε στο ισπανικό δίκαιο τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την οδηγία 93/13 και, ιδίως, τις αποφάσεις της 14ης Ιουνίου 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349), και της 21ης Απριλίου 2016, Radlinger και Radlingerová (C-377/14, EU:C:2016:283), προκειμένου τα ισπανικά δικαστήρια να μπορούν να εξετάζουν αυτεπαγγέλτως τον προβαλλόμενο καταχρηστικό χαρακτήρα των συμβατικών ρητρών από τις οποίες απορρέουν οι πιστώσεις.

24 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Juzgado de Primera Instancia nº 11 de Vigo (πρωτοδικείο υπ' αριθ. 11 του Vigo, Ισπανία) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχουν το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13 και η νομολογία που ερμηνεύει την ως άνω οδηγία την έννοια ότι προσκρούει στο εν λόγω άρθρο εθνική νομοθεσία, όπως η τελική εικοστή τρίτη διάταξη, [του LEC], η οποία ορίζει ότι στο πλαίσιο αιτήσεως ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής δεν απαιτείται η προσκόμιση εγγράφων τα οποία, ακόμη και αν προσκομιστούν, θα είναι απαράδεκτα;

2) Έχει το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο ε', του κανονισμού 1896/2006 την έννοια ότι το άρθρο αυτό δεν εμποδίζει [τον δικαστή] να ζητήσει από τη δανειστρία εταιρία να προσκομίσει τα έγγραφα στα οποία βασίζεται η αξίωση που απορρέει από καταναλωτικό δάνειο που συνήφθη μεταξύ επαγγελματία και καταναλωτή, αν το δικαστήριο κρίνει ότι είναι απαραίτητη η εξέταση των εγγράφων αυτών, προκειμένου να εκτιμήσει την ενδεχόμενη ύπαρξη καταχρηστικών ρητρών στη συναφθείσα μεταξύ των διαδίκων σύμβαση και να εφαρμόσει κατ' αυτόν τον τρόπο τα προβλεπόμενα στην οδηγία 93/13 και στη νομολογία που την ερμηνεύει;»

Η υπόθεση C-494/18

25 Η Bondora συνήψε σύμβαση δανείου ποσού 1 818,66 ευρώ με τον ΧΥ. Στις 17 Μαΐου 2018 η Bondora υπέβαλε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου αίτηση για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής κατά του ΧΥ.

26 Στο τυποποιημένο έντυπο Α που παρατίθεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού 1896/2006 η Bondora σημείωσε ότι ο ΧΥ ήταν καταναλωτής και ότι η ίδια διέθετε τη δανειακή σύμβαση στην οποία θεμελιωνόταν η σχετική αίτηση και βάσει της οποίας προσδιοριζόταν το ύψος της αξιώσεως.

27 Κατόπιν της διαπιστώσεως ότι ένας εκ των διαδίκων ήταν καταναλωτής, το αιτούν δικαστήριο ζήτησε από την Bondora να συμπληρώσει το πεδίο 11 του εν λόγω τυποποιημένου εντύπου Α, με τίτλο «Πρόσθετες δηλώσεις και συμπληρωματικές πληροφορίες», διευκρινίζοντας τον επιμερισμό των ποσών της αξιώσεως και αναφέροντας τις ρήτρες της συμβάσεως οι οποίες θεμελιώνουν την εν λόγω αξίωση.

28 Η Bondora αρνήθηκε να παράσχει τις πληροφορίες αυτές, ισχυριζόμενη ότι, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1896/2006, δεν ήταν υποχρεωμένη να αναφέρει επιπλέον αποδεικτικά στοιχεία προς τεκμηρίωση της αξιώσεώς της. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την εικοστή τρίτη τελική διάταξη, παράγραφος 2, του LEC, σε περίπτωση αιτήσεως για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής δεν απαιτείται να προσκομίζονται έγγραφα προς τεκμηρίωση της αξιώσεως. Επιπλέον, η εν λόγω εταιρία υποστήριξε επίσης ότι άλλα δικαστήρια είχαν ήδη δεχθεί παρόμοιες αιτήσεις για την έκδοση διαταγής πληρωμής χωρίς να της ζητήσουν να συμμορφωθεί προς περαιτέρω απαιτήσεις.

- 29 Το αιτούν δικαστήριο αμφιβάλλει ως προς την ερμηνεία του κανονισμού 1896/2006 υπό το πρίσμα της προστασίας των καταναλωτών και της νομολογίας του Δικαστηρίου. Κατά το αιτούν δικαστήριο, η έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής χωρίς αυτεπάγγελτο έλεγχο ως προς την ενδεχόμενη ύπαρξη καταχρηστικών ρητρών μπορεί να υπονομεύσει την επιταγή περί προστασίας των καταναλωτών που προβλέπεται στο άρθρο 38 του Χάρτη, σε συνδυασμό με το άρθρο 6, παράγραφος 1, ΣΕΕ.
- 30 Επιπλέον, κατά το αιτούν δικαστήριο, το άρθρο 38 του Χάρτη, το άρθρο 6, παράγραφος 1, ΣΕΕ, καθώς και το άρθρο 6, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13 δεν αντιτίθενται σε εθνική διάταξη, όπως η εικοστή τρίτη τελική διάταξη, παράγραφος 2, του LEC, στο μέτρο που η διάταξη αυτή επιτρέπει στον δικαστή να λάβει γνώση του περιεχομένου των δευτερευουσών ρητρών της οικείας συμβάσεως προκειμένου να μπορέσει να ασκήσει αυτεπαγγέλτως έλεγχο των ενδεχομένως καταχρηστικών ρητρών.
- 31 Αντιθέτως, το αιτούν δικαστήριο είναι της γνώμης ότι, αν βάσει της ερμηνείας του κανονισμού 1896/2006 ήταν δυνατόν να αποκλειστεί κάθε αίτημα παροχής οποιασδήποτε συμπληρωματικής διευκρίνισης προκειμένου να διαπιστωθεί αν εφαρμόστηκαν καταχρηστικές ρήτρες, ο κανονισμός αυτός θα ήταν ανίσχυρος λόγω παραβάσεως του άρθρου 6, παράγραφος 1, ΣΕΕ και του άρθρου 38 του Χάρτη.
- 32 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Juzgado de Primera Instancia no 20 de Barcelona (πρωτοδικείο υπ' αριθ. 20 της Βαρκελώνης, Ισπανία) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Συνάδει προς το άρθρο 38 του [Χάρτη], προς το άρθρο 6, παράγραφος 1, [ΣΕΕ] και προς τα άρθρα 6, παράγραφος 1, και 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13 εθνικός κανόνας όπως ο προβλεπόμενος στην εικοστή τρίτη τελική διάταξη, παράγραφος [2], του [LEC], ο οποίος δεν επιτρέπει να προσκομίζεται ή να διατάσσεται η προσκόμιση της συμβάσεως ή του αναλυτικού υπολογισμού του ποσού της απαιτήσεως στο πλαίσιο αιτήσεως διαταγής πληρωμής, μολονότι η αίτηση αυτή στρέφεται κατά καταναλωτή και συντρέχουν στοιχεία ως προς το ότι οι επίμαχες αξιώσεις θεμελιώνονται ενδεχομένως σε καταχρηστικές ρήτρες;
- 2) Συνάδει προς το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 1896/2006 για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής να ζητείται από τον αιτούντα, στο πλαίσιο των προβαλλόμενων απαιτήσεων κατά καταναλωτή, να παραθέσει στο πεδίο 11 του τυποποιημένου εντύπου Α [που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού 1896/2006] αναλυτικό υπολογισμό του ποσού της απαιτήσεώς του; Περαιτέρω, συνάδει προς την εν λόγω διάταξη η απαίτηση αναγραφής, στο πεδίο 11 του ανωτέρου εντύπου, του περιεχομένου των ρητρών της συμβάσεως στις οποίες θεμελιώνονται οι απαιτήσεις κατά του καταναλωτή, πέραν εκείνων που αφορούν το κυρίως αντικείμενο της συμβάσεως, προκειμένου να εξετασθεί ο τυχόν καταχρηστικός χαρακτήρας τους;
- 3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα, εκτιμά το Δικαστήριο ότι είναι δυνατόν, βάσει του νυν ισχύοντος κανονισμού 1896/2006, να ελέγχεται αυτεπαγγέλτως, πριν από την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, κατά πόσον σύμβαση συναφθείσα με καταναλωτή περιέχει καταχρηστικές ρήτρες και, αν ναι, βάσει ποιας διατάξεως;
- 4) Σε περίπτωση που δεν υπάρχει, βάσει του νυν ισχύοντος κανονισμού 1896/2006, δυνατότητα αυτεπάγγελτου ελέγχου σχετικά με την ύπαρξη καταχρηστικών ρητρών πριν από την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, ποια είναι η εκτίμηση του Δικαστηρίου όσον αφορά το κύρος του εν λόγω κανονισμού με γνώμονα το άρθρο 38 του Χάρτη και το άρθρο 6, παράγραφος 1, [ΣΕΕ];»

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

- 33 Με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου της 6ης Σεπτεμβρίου 2018 και απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Ιουνίου 2019, αποφασίστηκε η συνεκδίκαση των υποθέσεων C-453/18 και C-494/18.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου και του δεύτερου ερωτήματος στις υποθέσεις C-453/18 και C-494/18 καθώς και επί του τρίτου ερωτήματος στην υπόθεση C-494/18

- 34 Με το πρώτο και το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα στις υποθέσεις C-453/18 και C-494/18 καθώς και με το τρίτο ερώτημα στην υπόθεση C-494/18, τα αιτούντα δικαστήρια ζητούν να διευκρινιστεί, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχεία δ' και ε', του κανονισμού 1896/2006 καθώς και το άρθρο 6, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13, όπως ερμηνεύονται από το Δικαστήριο και υπό το πρίσμα του άρθρου 38 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι επιτρέπουν σε επιληφθέν στο πλαίσιο διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής «δικαστήριο», κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού, να ζητήσει από τον δανειστή συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις ρήτρες της συμβάσεως τις οποίες επικαλείται προς θεμελίωση της οικείας αξιώσεως, προκειμένου να προβεί αυτεπαγγέλτως σε έλεγχο του ενδεχομένως καταχρηστικού χαρακτήρα των ρητρών αυτών και αν έχουν, κατά συνέπεια, την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική νομοθεσία που κηρύσσει απαράδεκτα τα προσκομιζόμενα προς τον σκοπό αυτό συμπληρωματικά έγγραφα.
- 35 Εισαγωγικώς, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006, ο κανονισμός αυτός έχει εφαρμογή στις υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα. Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, διασυνοριακή υπόθεση είναι εκείνη κατά την οποία τουλάχιστον ένας εκ των διαδίκων έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου. Εν προκειμένω, με την επιφύλαξη των εξακριβώσεων στις οποίες εναπόκειται στα αιτούντα δικαστήρια να προβούν, από τα στοιχεία της δικογραφίας που υποβλήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η Bondora είναι εταιρία που έχει την καταστατική της έδρα στην Εσθονία. Επομένως, έχει εφαρμογή ο κανονισμός 1896/2006.
- 36 Πρώτον, πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 1 του κανονισμού 1896/2006, σε συνδυασμό με τις αιτιολογικές σκέψεις 9 και 29 αυτού, ο εν λόγω κανονισμός έχει ως σκοπό την απλούστευση, επιτάχυνση και μείωση των εξόδων της εκδικάσεως διαφορών για διασυνοριακές υποθέσεις που αφορούν μη αμφισβητούμενες χρηματικές αξιώσεις, με τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής.
- 37 Ακριβώς προς εξασφάλιση του σκοπού ταχύτητας και ομοιομορφίας της ως άνω διαδικασίας η αίτηση για την έκδοση διαταγής πληρωμής υποβάλλεται μέσω του τυποποιημένου εντύπου Α που παρατίθεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού 1896/2006, σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού αυτού, η παράγραφος 2 του οποίου απαριθμεί τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στην αίτηση. Ειδικότερα, το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχεία δ' και ε', του κανονισμού 1896/2006 προβλέπει ότι η αίτηση για την έκδοση διαταγής πληρωμής περιλαμβάνει την αιτία της διαφοράς, περιλαμβανομένης της περιγραφής των πραγματικών περιστατικών στα οποία θεμελιώνεται η αξίωση και, ενδεχομένως, των ζητούμενων τόκων, καθώς και περιγραφή των αποδεικτικών στοιχείων τα οποία τεκμηριώνουν την αξίωση.
- 38 Κατά το άρθρο 8 του ίδιου κανονισμού, το δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση διαταγής πληρωμής εξετάζει, το συντομότερο δυνατό και με βάση το ως άνω τυποποιημένο έντυπο Α, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 7 του κανονισμού 1896/2006 και αν η αίτηση φαίνεται βάσιμη. Σε μια τέτοια περίπτωση, εκδίδει ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής,

σύμφωνα με το άρθρο 12 του εν λόγω κανονισμού. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του ως άνω άρθρου 7, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006, το δικαστήριο παρέχει στον αιτούντα τη δυνατότητα να συμπληρώσει ή να διορθώσει την αίτηση, χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο Β που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙ.

- 39 Δεύτερον, πρέπει να προσδιοριστεί αν στο πλαίσιο μιας τέτοιας διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής το δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται η εν λόγω αίτηση διαταγής πληρωμής δεσμεύεται από τις απαιτήσεις που προβλέπει το άρθρο 6, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13, όπως ερμηνεύονται από το Δικαστήριο και υπό το πρίσμα του άρθρου 38 του Χάρτη.
- 40 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί, κατά πρώτον, ότι το σύστημα προστασίας που θεσπίζει η οδηγία 93/13 στηρίζεται στην παραδοχή ότι ο καταναλωτής βρίσκεται σε ασθενέστερη θέση σε σχέση προς τον επαγγελματία όσον αφορά τόσο τη δυνατότητα διαπραγματεύσεως όσο και το επίπεδο της πληροφόρησής, και ως εκ τούτου είναι υποχρεωμένος να προσχωρήσει στους όρους που έχει εκ των προτέρων καταρτίσει ο επαγγελματίας, χωρίς να μπορεί να ασκήσει επιρροή επί του περιεχομένου τους (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, Rohotonost, C-470/12, EU:C:2014:101, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επιπλέον, το άρθρο 38 του Χάρτη ορίζει ότι οι πολιτικές της Ένωσης διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή. Η επιταγή αυτή διαπνέει την εφαρμογή της οδηγίας 93/13 (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, Rohotonost, C-470/12, EU:C:2014:101, σκέψη 52).
- 41 Κατά δεύτερον, το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13 ορίζει ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες οι καταχρηστικές ρήτρες συμβάσεως μεταξύ επαγγελματία και καταναλωτή, τηρουμένων των σχετικών όρων της εθνικής νομοθεσίας, δεν δεσμεύουν τους καταναλωτές.
- 42 Κατά τρίτον, δεδομένης της φύσεως και της σπουδαιότητας του δημοσίου συμφέροντος το οποίο συνίσταται στην προστασία των καταναλωτών, η οδηγία 93/13 επιβάλλει στα κράτη μέλη, όπως προκύπτει από το άρθρο της 7, παράγραφος 1, ερμηνευόμενο σε συνδυασμό με την εικοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη της, την υποχρέωση να προβλέπουν κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα προκειμένου να πάψει η χρησιμοποίηση των καταχρηστικών ρητρών στις συμβάσεις που συνάπτονται από έναν επαγγελματία με καταναλωτές (απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, σκέψη 40 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 43 Πράγματι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ο εθνικός δικαστής οφείλει να εξετάζει αυτεπαγγέλτως τον καταχρηστικό χαρακτήρα συμβατικής ρήτρας η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 93/13 και, κατά τον τρόπο αυτόν, να αίρει την ανισότητα που υφίσταται μεταξύ του καταναλωτή και του επαγγελματία, υπό την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω δικαστής έχει στη διάθεσή του τα απαραίτητα προς τούτο νομικά και πραγματικά στοιχεία (αποφάσεις της 4ης Ιουνίου 2009, Pannon GSM, C-243/08, EU:C:2009:350, σκέψη 32, και της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 44 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, στο πλαίσιο των εθνικών διαδικασιών διαταγής πληρωμής, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13 αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει την έκδοση διαταγής πληρωμής, όταν ο δικαστής που επιλαμβάνεται αιτήσεως για την έκδοση διαταγής πληρωμής δεν έχει την εξουσία να εξετάσει τον ενδεχομένως καταχρηστικό χαρακτήρα των ρητρών της συμβάσεως αυτής, καθόσον οι προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος ανακοπής κατά της οικείας διαταγής πληρωμής δεν διασφαλίζουν τον σεβασμό των δικαιωμάτων που αντλεί ο καταναλωτής από την οδηγία αυτή (πρβλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, σκέψη 71, και διάταξη της 28ης Νοεμβρίου 2018, PKO Bank Polski, C-632/17, EU:C:2018:963, σκέψη 49).

- 45 Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο δέχθηκε ότι δικαστήριο που επιλαμβάνεται αιτήσεως για την έκδοση διαταγής πληρωμής πρέπει να προσδιορίσει αν οι προβλεπόμενες από το εθνικό δίκαιο προϋποθέσεις κίνησης της διαδικασίας ανακοπής προκαλούν μη αμελητέο κίνδυνο να μην ασκήσουν οι ενδιαφερόμενοι καταναλωτές την απαιτούμενη ανακοπή (πρβλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 46 Οι ως άνω απαιτήσεις ισχύουν επίσης όταν ένα «δικαστήριο», κατά την έννοια του κανονισμού 1896/2006, έχει επιληφθεί αιτήσεως για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού.
- 47 Επομένως, πρέπει να προσδιοριστεί αν ο κανονισμός 1896/2006 επιτρέπει στο δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται αίτηση για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής να ζητήσει από τον δανειστή, προκειμένου να προβεί το ίδιο αυτεπαγγέλτως σε εξέταση του ενδεχομένως καταχρηστικού χαρακτήρα των ρητρών της συμβάσεως, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που απορρέουν από το άρθρο 6, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13, συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις ρήτρες που προβάλλονται προς θεμελίωση της αξιώσεως.
- 48 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, καίτοι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1896/2006 ρυθμίζει εξαντλητικώς τις προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να πληροί η αίτηση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής (απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2012, Szyrocka, C-215/11, EU:C:2012:794, σκέψη 32), εντούτοις ο αιτών πρέπει επίσης να χρησιμοποιεί το τυποποιημένο έντυπο Α, που παρατίθεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού αυτού, προκειμένου να υποβάλει μια τέτοια αίτηση διαταγής πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού. Προκύπτει, όμως, αφενός, από το πεδίο 10 του τυποποιημένου εντύπου Α, ότι ο αιτών έχει τη δυνατότητα να αναφέρει και να περιγράψει το είδος των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων αποδείξεων, και, αφετέρου, από το πεδίο 11 του εν λόγω εντύπου, ότι μπορούν να προστίθενται συμπληρωματικές πληροφορίες σε εκείνες που ρητώς απαιτούνται από τα προηγούμενα πεδία του ως άνω εντύπου, οπότε το έντυπο αυτό παρέχει τη δυνατότητα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών οι οποίες αφορούν τις προβαλλόμενες προς θεμελίωση της αξιώσεως ρήτρες και συνίστανται, μεταξύ άλλων, στην παράθεση του συνόλου της συμβάσεως ή στην προσκόμιση αντιγράφου αυτής.
- 49 Επιπλέον, το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006 προβλέπει ότι το δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται η εν λόγω αίτηση έχει την εξουσία να ζητήσει από τον δανειστή να συμπληρώσει ή να διορθώσει τις παρεχόμενες βάσει του άρθρου 7 του κανονισμού 1896/2006 πληροφορίες, χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο Β που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού αυτού.
- 50 Επομένως, το επιλαμβανόμενο δικαστήριο πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ζητήσει, βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, και του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1896/2006, συμπληρωματικές πληροφορίες από τον δανειστή σχετικά με τις προβαλλόμενες προς θεμελίωση της αξιώσεως ρήτρες, όπως να ζητήσει την παράθεση του συνόλου της συμβάσεως ή την προσκόμιση αντιγράφου αυτής, προκειμένου να μπορεί να εξετάσει τον ενδεχομένως καταχρηστικό χαρακτήρα τέτοιων ρητρών, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13 (πρβλ. απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, σκέψεις 44 και 50).
- 51 Μια διαφορετική ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία δ' και ε', του κανονισμού 1896/2006 θα παρείχε τη δυνατότητα στους δανειστές να καταστρατηγούν τις απαιτήσεις που απορρέουν από την οδηγία 93/13 και το άρθρο 38 του Χάρτη.
- 52 Πρέπει ακόμη να υπογραμμιστεί ότι το γεγονός ότι ένα εθνικό δικαστήριο απαιτεί από τον αιτούντα να γνωστοποιήσει το περιεχόμενο του εγγράφου ή των εγγράφων στα οποία στηρίζεται η αίτησή του αφορά απλώς το σχετικό με τη διεξαγωγή αποδείξεων στάδιο της δίκης, καθόσον με την ενέργειά του

αυτή το δικαστήριο επιδιώκει μόνο να βεβαιωθεί για το έρεισμα της αιτήσεως, οπότε δεν προσβάλλεται η αρχή της διαθέσεως του αντικειμένου της δίκης (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2019, Profi Credit Polska, C-419/18 και C-483/18, EU:C:2019:930, σκέψη 68).

- 53 Κατά συνέπεια, το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχεία δ' και ε', του κανονισμού 1896/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 6, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13, όπως ερμηνεύονται από το Δικαστήριο και υπό το πρίσμα του άρθρου 38 του Χάρτη, αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση που κηρύσσει απαράδεκτα τα συμπληρωματικά έγγραφα –όπως είναι το αντίγραφο της οικείας συμβάσεως– τα οποία προσκομίζονται επιπλέον του παρατιθέμενου στο παράρτημα I του κανονισμού 1896/2006 τυποποιημένου εντύπου Α.
- 54 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο και στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα στις υποθέσεις C-453/18 και C-494/18 καθώς και στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα στην υπόθεση C-494/18 πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχεία δ' και ε', του κανονισμού 1896/2006, καθώς και το άρθρο 6, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13, όπως ερμηνεύονται από το Δικαστήριο και υπό το πρίσμα του άρθρου 38 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι επιτρέπουν σε επιληφθέν στο πλαίσιο διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής «δικαστήριο», κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού, να ζητήσει από τον δανειστή συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις ρήτρες της συμβάσεως τις οποίες επικαλείται προς θεμελίωση της οικείας αξιώσεως, προκειμένου να προβεί αυτεπαγγέλτως σε έλεγχο του ενδεχομένου καταχρηστικού χαρακτήρα των ρητρών αυτών και, κατά συνέπεια, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική νομοθεσία που κηρύσσει απαράδεκτα τα προσκομιζόμενα προς τον σκοπό αυτό συμπληρωματικά έγγραφα.

Επί του τετάρτου ερωτήματος στην υπόθεση C-494/18

- 55 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως στο πρώτο και το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα στις υποθέσεις C-453/18 και C-494/18 καθώς και στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα στην υπόθεση C-494/18, παρέλκει η απάντηση στο ως άνω τέταρτο προδικαστικό ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 56 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχεία δ' και ε', του κανονισμού (ΕΚ) 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, καθώς και το άρθρο 6, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, όπως ερμηνεύονται από το Δικαστήριο και υπό το πρίσμα του άρθρου 38 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν την έννοια ότι επιτρέπουν σε επιληφθέν στο πλαίσιο διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής «δικαστήριο», κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού, να ζητήσει από τον δανειστή συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις ρήτρες της συμβάσεως τις οποίες επικαλείται προς θεμελίωση της οικείας αξιώσεως, προκειμένου να προβεί αυτεπαγγέλτως σε έλεγχο του ενδεχομένου καταχρηστικού χαρακτήρα των ρητρών αυτών και, κατά συνέπεια, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική νομοθεσία που κηρύσσει απαράδεκτα τα προσκομιζόμενα προς τον σκοπό αυτό συμπληρωματικά έγγραφα.

(υπογραφές)